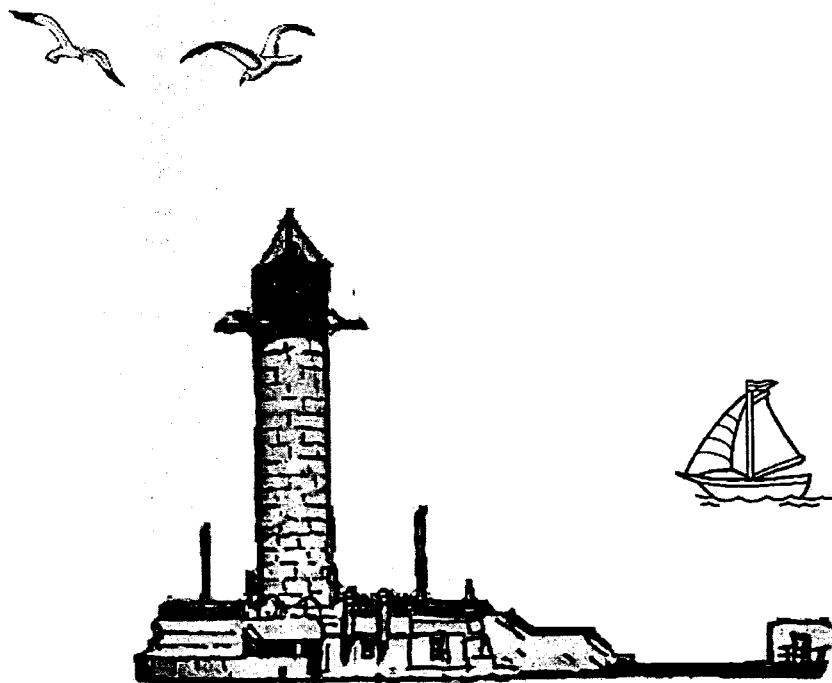

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
ГП УКРАИНСКИЙ НИИ МЕДИЦИНЫ ТРАНСПОРТА
МЗ УКРАИНЫ
ОДЕССКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
НАУЧНОЕ ОБЩЕСТВО ПАТОФИЗИОЛОГОВ УКРАИНЫ
АССОЦИАЦИЯ МИКРОЭЛЕМЕНТОЛОГОВ УКРАИНЫ
ВСЕУКРАИНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ КЛИНИЧЕСКИХ
НЕЙРОФИЗИОЛОГОВ
АКАДЕМИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ НАУК УКРАИНЫ**

БЮЛЛЕТЕНЬ XVI ЧТЕНИЙ ИМ. В. В. ПОДВЫСОЦКОГО

18 – 19 МАЯ 2017 ГОДА

ОДЕССА 2017

ББК 52. 52 Я 431

УДК 929 Подвысоцкий В. В. : 61

Организаторы – основатели конференции:

Министерство здравоохранения Украины
ГП Украинский НИИ медицины транспорта МЗ Украины
Одесский национальный медицинский университет
Научное общество патофизиологов Украины
Ассоциация микроэлементологов Украины
Всеукраинская ассоциация клинических нейрофизиологов
Академия технологических наук Украины

Главный редактор

Гоженко А. И.

Редакционная коллегия

Заместитель главного редактора

Насибуллин Б. А.

Бадюк Н. С.

Вастьянов Р. С.

Гойдык В. С.

Ефременко Н. И.

Ковалевская Л. А.

Лебедева Т. Л.

Прохоров В. А.

Шафран Л. М.

Шухтин В. В.

Ответственный секретарь

Квасневская Н. Ф.

Адрес редакции:

ул. Канатная 92, 65039, г.Одесса, Украина

Телефон: +38(048)722-12-92

e-mail: medtrans2@rambler.ru

веб-сайт: www.medtrans.com.ua

XVI–е чтения В.В. Подвысоцкого: Бюллетень материалов научной конференции (18-19 мая 2017 года). – Одесса: УкрНИИ медицины транспорта, 2017. – 432 с.

© УкрНИИ медицины транспорта

преобладали массивы эпителиоцитов. Эти особенности больше выражены в случае использования кустодиола с ксеноном.

Таким образом, результаты исследований показали, что добавление ксенона в консервирующие растворы способствует сохранности структурной организации поджелудочной железы, возможно, за счет сохранности структуры и функции клеточных мембран.

Ключевые слова: ксенон, поджелудочная железа, консервирующие растворы, трансплантация.

Key words: Xenon, pancreas, preservative solutions, transplantation.

УДК 616-099:614.71/.75]-07-084

ПРОФІЛАКТИКА НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ОБУМОВЛЕНИХ ЗАБРУДНЕННЯМ ПОВІТРЯ

PREVENTIVE HEALTHCARE OF NON INFECTIOUS DISEASES ARISING FROM AIR POLLUTION

Власик Л. І.^{1,2}, Власик Л. Й.¹

¹*Вищий державний навчальний заклад України "Буковинський державний медичний університет"*

²*Державне підприємство «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І.Медведя МОЗ України»*

На сьогоднішній день зменшення забруднення повітря як одного із глобальних чинників ризику для здоров'я ще не знайшло належного відображення в стратегії охорони громадського здоров'я щодо запобігання неінфекційних захворювань. Цю проблему покликано вирішити ініціативи ВООЗ, які спрямовані на посилення ролі сектору охорони здоров'я в реалізації глобальних заходів у відповідь на негативні наслідки для здоров'я від забрудненого повітря. Тому метою роботи визначено аналіз останніх ініціатив ВООЗ щодо профілактики НІЗ шляхом мінімізації ризику, обумовленого забрудненням повітря.

Аналіз офіційних документів ВООЗ за останні 5 років свідчить про розвиток інтегрованих стратегій протидії забрудненню

повітря. Так, удосконалені рекомендації граничних рівнів впливу основних забруднювачів повітря та оцінка їх впливу на здоров'я. Наведені фактичні дані про зв'язки забруднення повітря з конкретними хворобами, а також глобальні і регіональні оцінки спричинених ним тягара хвороб. Здійснено оцінку переваг для здоров'я від заходів, спрямованих на зниження забруднення повітря. Показники забруднення повітря запропоновані як маркери прогресу на шляху досягнення цілей в області сталого розвитку. За оцінками ВООЗ, зробленими в 2013 році, близько 80% випадків передчасної смерті, пов'язаної з забрудненням атмосферного повітря, відбулися в результаті ішемічної хвороби серця та інсульту, 14% - в результаті хронічної обструктивної хвороби легень або гострих інфекцій нижніх дихальних шляхів і 6% - в результаті раку легенів. Серед забруднювачів повітря найнебезпечніший вплив на здоров'я мають завислі частинки (ЗЧ), так як вони впливають на більшу кількість людей, ніж будь-який інший поллютант. Найбільш руйнівні для здоров'я частинки діаметром 10 або менше мікронів (\leq ЗЧ₁₀), які можуть проникати глибоко в легені й осідати в них. ВООЗ представила дані про вміст у повітрі ЗЧ₁₀ і ЗЧ_{2,5} в 795 містах із 67 країн протягом п'ятирічного періоду з 2008 по 2013 рік. За цей період рівень забруднення міського повітря на глобальному рівні підвищився на 8%, не дивлячись на деякі поліпшення в ряді регіонів. У цілому забруднення міського повітря найменше в країнах з високим рівнем доходів. Найвищі рівні забруднення повітря спостерігаються в країнах з низьким і середнім рівнем доходу, в яких середні річні концентрації в 5-10 разів перевищують граничні значення, встановлені ВООЗ. Показано, що зниження середньорічних рівнів ЗЧ₁₀ з 70 мкг/м³ - поширений рівень в багатьох містах, до рекомендованих ВООЗ 20 мкг/м³ може сприяти зниженню смертності, пов'язаної з забрудненням повітря, приблизно на 15%. Однак навіть в Європейському союзі, де концентрації ЗЧ в багатьох містах відповідають рекомендованим, середня очікувана тривалість життя могла б бути на 8,6 місяців більше, якби не було впливу ЗЧ з антропогенних джерел. Недаремно саме середньорічний рівень вмісту ЗЧ_{2,5} і ЗЧ₁₀ в атмосфері міст в перерахунку на чисельність населення включено до пункту 11.6.2 переліку показників для моніторингу виконання завдань в рамках Цілей в галузі сталого розвитку. Важливим кроком стало прийняття делегатами 69 сесії Всесвітньої Асамблеї ВООЗ нової дорожньої карти з відповідних заходів у зв'язку з негативним впливом забруднення повітря на здоров'я. Наведена в ній оцінка поточної

ситуації засвідчує, що у світі все більше визнається важливість вирішення охороною громадського здоров'я проблеми забруднення повітря. Однак в розумінні шляхів такого рішення зберігаються труднощі. Співпраця зі зменшення забруднення повітря в масштабах сектора охорони здоров'я та інших секторів все ще є недостатньою. Зменшення забруднення повітря не входить до стратегій охорони громадського здоров'я, зокрема щодо запобігання НІЗ. У дорожній карті, яка підрозділяється на чотири категорії, сформульовані завдання, які необхідно здійснити в 2016-2019 роках.

Програмою ООН з навколишнього середовища і Всесвітньою метеорологічною організацією проведено дослідження, згідно з якими глобальне прийняття 16 заходів зі скорочення викидів в атмосферу до 2030 р дозволило б щорічно запобігати в середньому 2,4 мільйона випадків передчасної смерті. За новими оцінками число випадків передчасної смерті, яких вдасться уникнути в результаті прийняття цих заходів, може скласти до 3,5 мільйона в рік до 2030 р і від 3 до 5 мільйонів в рік до 2050 року. Наступні чотири заходи, які отримали оцінки від середньої до високої за всіма трьома критеріями можна рекомендувати для імплементації в Україні:

1. Скорочення викидів в результаті експлуатації транспортних засобів за допомогою введення більш жорстких стандартів на вміст забруднюючих речовин у вихлопних газах і посилення вимог до енергоефективності двигунів.

2. Пріоритетний розвиток швидких засобів громадського транспорту, таких як автобуси і поїзди, які сприятимуть розвитку безпечної інфраструктури для пішої ходи та їзди на велосипеді, підвищенню безпеки активних видів транспорту і зниження ризику для здоров'я в результаті впливу таких чинників, як забруднення повітря та шумове забруднення, недостатня фізична активність, а також травматизм в результаті дорожньо-транспортних пригод.

3. Забезпечення більш екологічних і ефективних альтернатив традиційним побутовим видам палива для домогосподарств.

4. Пропаганда підвищення рівня споживання поживних харчових продуктів рослинного походження серед представників категорій населення з високими і середніми доходами, що могло б сприяти скороченню поширеності хвороб серця і деяких видів раку.

Надання таким заходам пріоритетного характеру та їх здійснення можуть сприяти скороченню тягаря від НІЗ.

Ключові слова: ВООЗ, профілактика неінфекційних захворювань, забруднення атмосферного повітря.